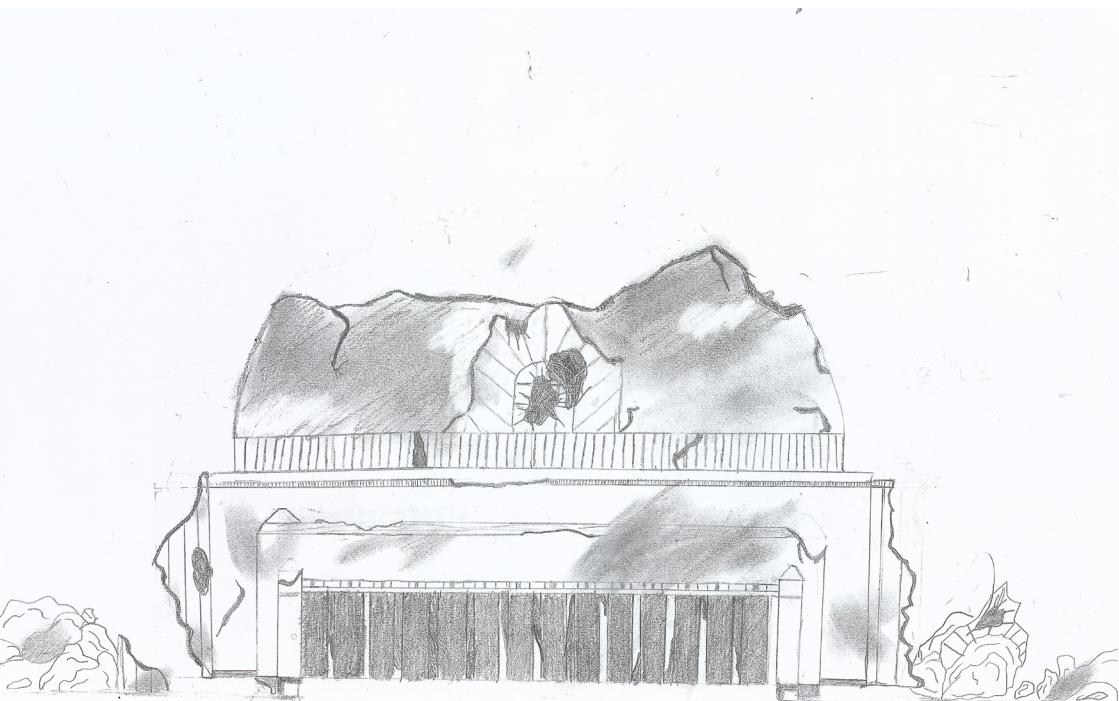

אדריכלות מנוונת

אסתטיקה נאצית ואמנות מנוונת

בשנת 1937 נפתחו בגרמניה שתי תערוכות אמנות: תערוכת "האמנות המנוונת" ותערוכת "האמנות הגרמנית הגדולה".

שתי התערוכות הגדירו באופן ברור מהי (בראיית השלטון הנאצי) אמנות טובה ומהי אמנות אסורה. האמנות גויסה למטרת תעמולה להאדרת המורשת הארית, העם הגרמני והשלטון הנאצי. האמנות הנאצית שאפה לשלמות, כוחניות ומונומטאליות. כל יצירה שהציגה מציאות שונה, מעוותת, סובייקטיבית או חלשה הוגדרה כאמנות מנוונת ואסורה.

אין ספק שעיי מפלות מחלידים אין בהם כדי להשרות רוח הירואית, שכה קסמה להיטלר ביצירות הארכיטקטורה מימים רחוקים... לאפשר הקמת בניינים שאחרי מאות או אלפי שנים (באותם ימים חשבנו במונחים של אלפי שנים) יהיה מראם, פחות או יותר, כנראה המופתי הרומיים כיום.

מתוך בתוככי הרייך השלישי, אלברט שפאר

במסגרת הפרויקט נדרשו תלמידי מגמת אמנויות העיצוב לפרשנות חזותית אישית של דילמות מוסריות במצבי קיצון במלחמת העולם השנייה ובשואה.

כהכנה להתמודדות עם נושא זה, חקרו התלמידים היבטים שונים של תרבות חזותית רלוונטית - היסטורית ועכשווית. כל עבודת חקר לוותה בהתנסות מעשית בטכניקה שונה המתייחסת ליצירות בדגש על "המדיום הוא המסר".

בחוברת מוצגות התנסויות של התלמידים ביצירת עולם חזותי שנע בין אסתטיקה נאצית ובין אמנות "מנוונת". בעבודות הושם דגש על יצירת היברידיים (יצורי כלאיים) ושילובים לא טבעיים. דרך עבודה זו מתרחקת במודע מדימוי מושלם, ושואפת לאימוץ השפות החזותיות של אמנות מנוונת.

עבודות חקר שבוצעו לאורך הפרויקט

הנושאים המסומנים הם אלו שהיוו מקורות השראה לעבודות בחוברת זו

אסתטיקה נאצית

לני ריפנשטאל

סמלים נאציים

תערוכת האמנות המנוונת

תערוכת האמנות הגרמנית הגדולה

אדריכלות גרמנית ותיעוד

פנטומים - דנה אריאלי הורוביץ

אלברט שפאר - אדריכלות נאצית

אדריכלות קלאסית

ברנד והילה בכר

אמנים גרמניים שפעלו בגרמניה הנאצית

שארלוט סולומון

אקספרסיוניזם גרמני ומקס בקמן

האנה הוך

אמנות אדריכלות ותרבות פופולארית המתייחסת לשואה

הדיקטטור הגדול - צ'ארלי צ'אפלין

המפיקים - מל ברוקס

קברט - בוב פוסי

מאוס - ארט שפיגלמן

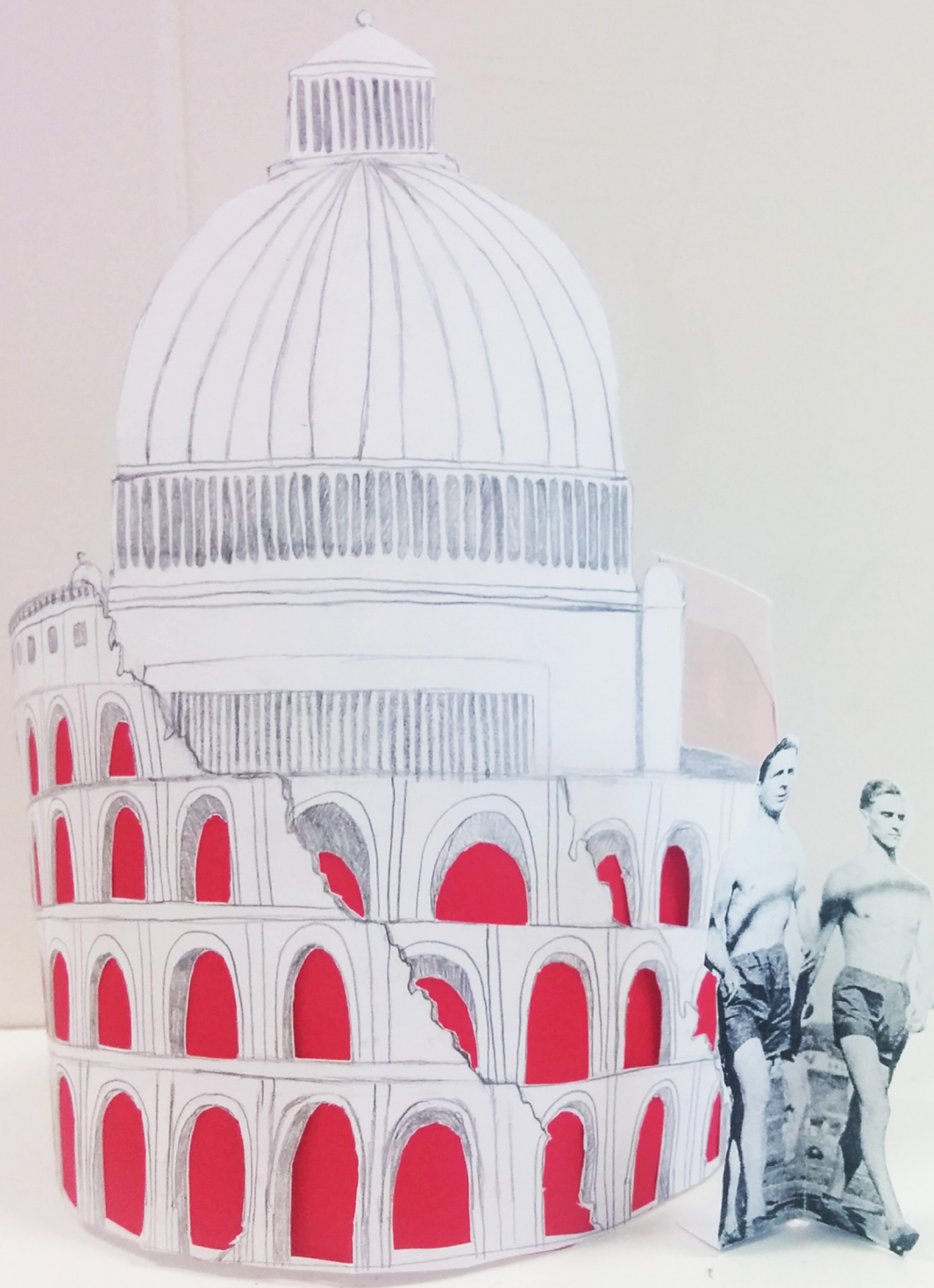
מגנטו - מרוול קומיקס

בועז ארד

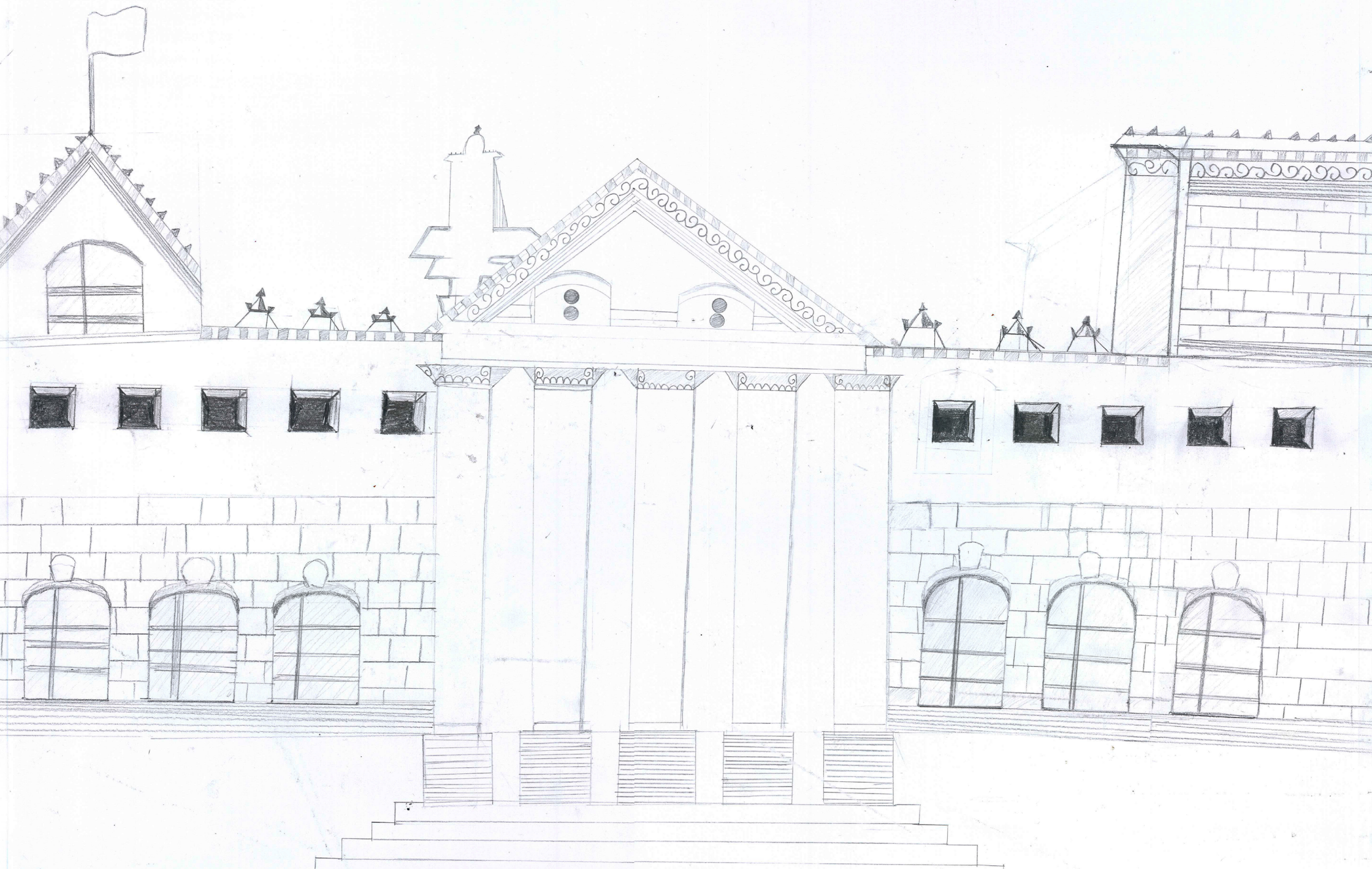
אחים צ'פמן

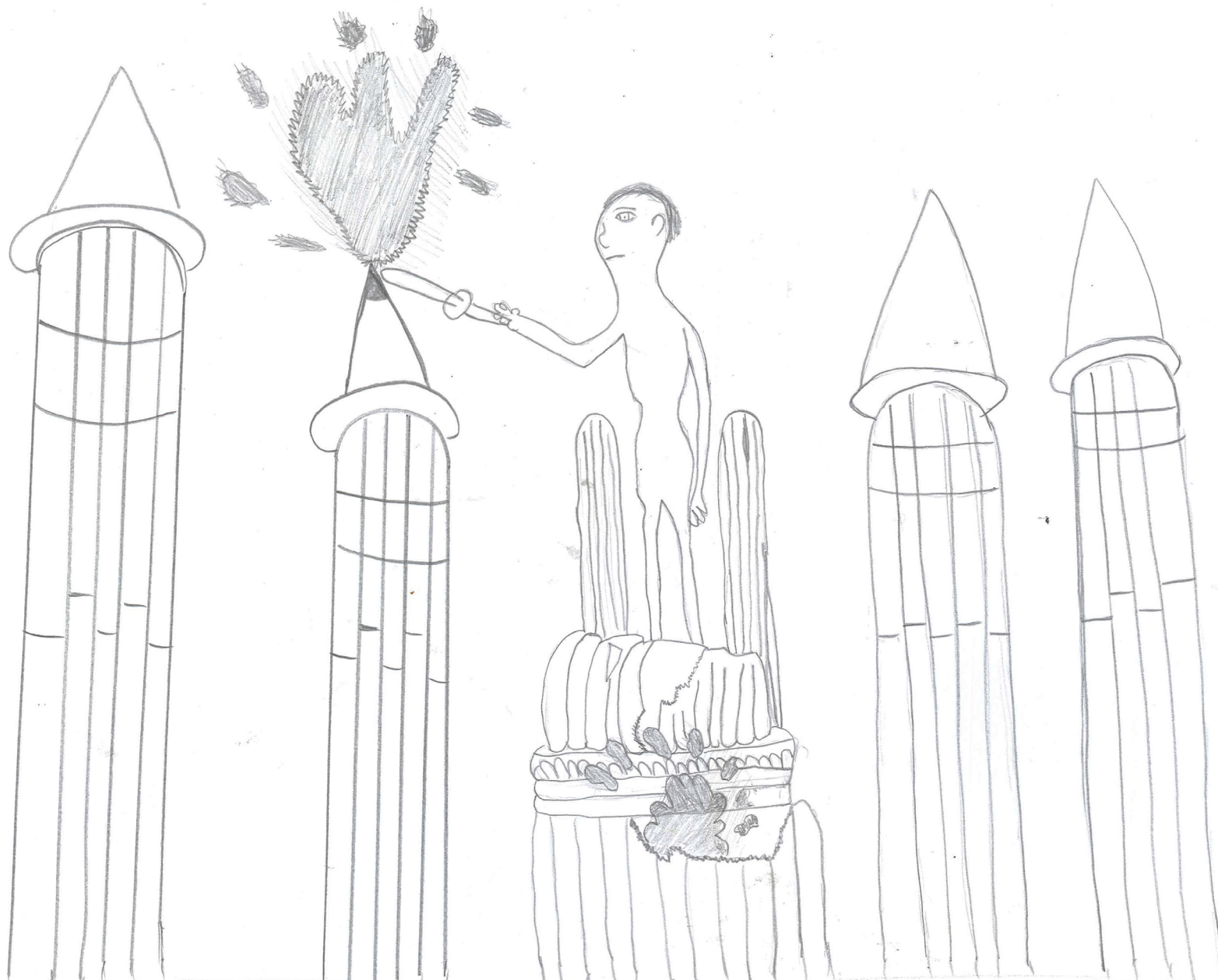
אנדרטת השואה בברלין - פיטר אייזנמן

אנדרטת הקהילה הלהט"בית - אלמגרין ודראגסט

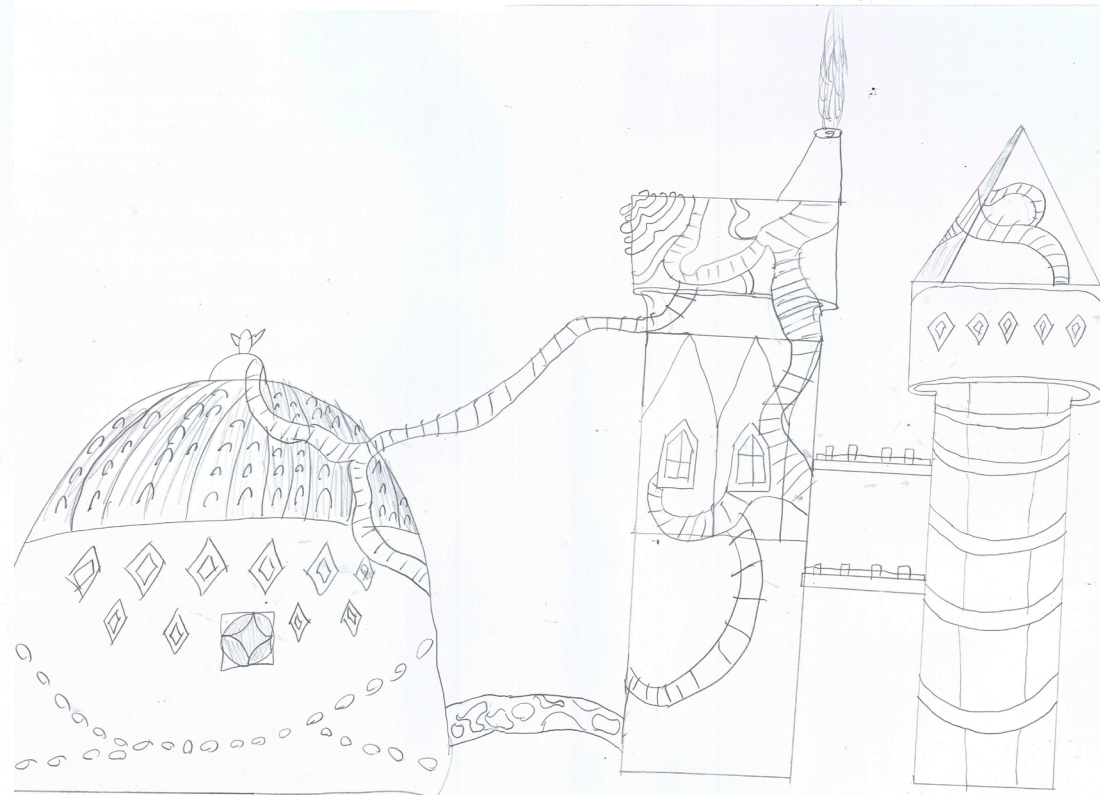
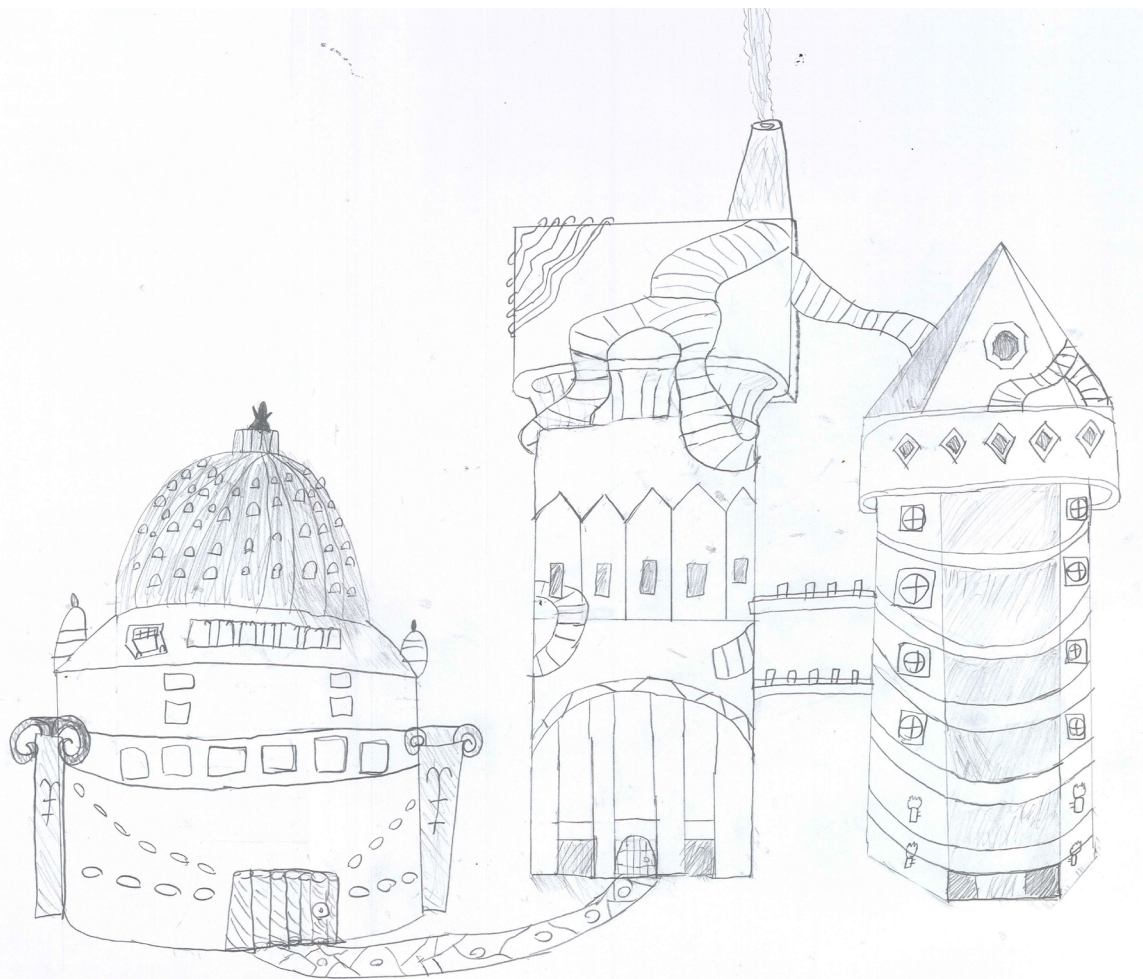

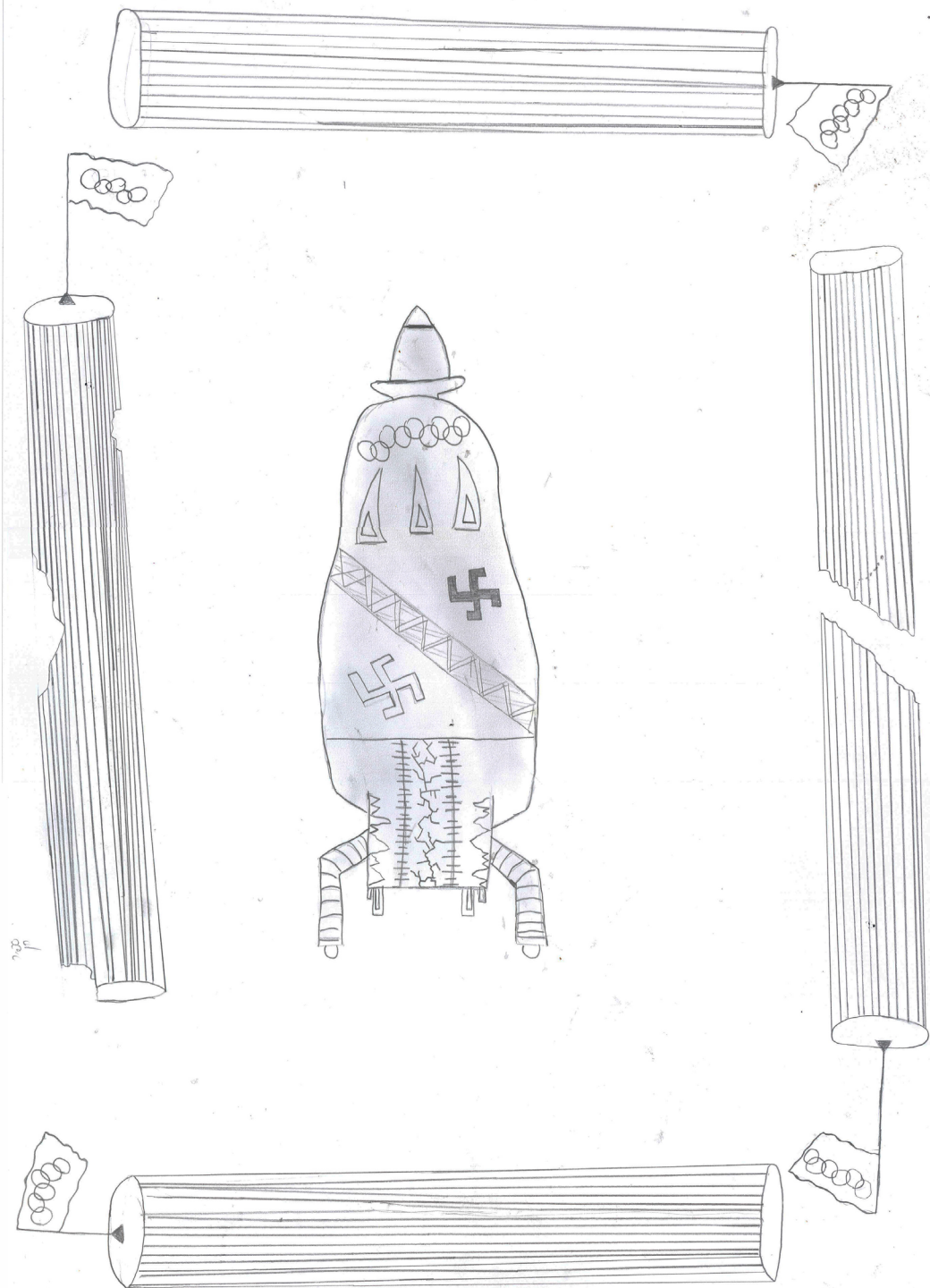
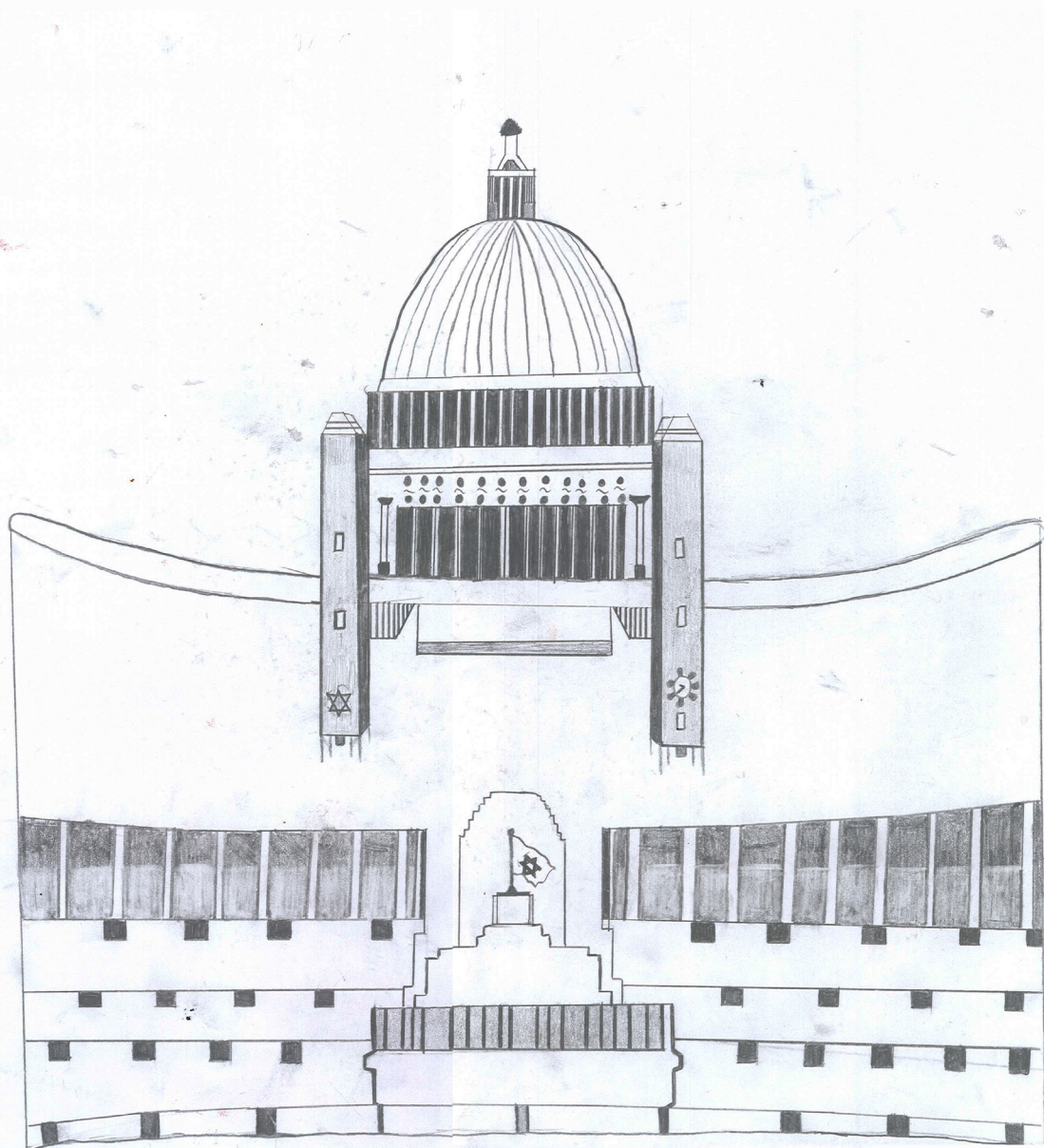
המיפלגה אחרי עלותה לשלטון. * עוצמתה השלטונית של המיפלגה המנצחת, צריכה היות להיות מופגנת בעצרת המונית.

מדיי־שנה נערך בשדה־הצפלין כנס ארצי של עסקני המיפלגה בדרג נמוך וביוני

להציג את צבא העסקנים הזה בפני הקהל בצורה מרשימה ושובה־לב.
רבים מהם אף הספיקו לגדל להם
כרס מרשימה. המשימה לערכם בטורים ישרים היתה נטולת־סיכויים לחלוטין. במחלקת
הממונה על אירגון מופעים המוניים מטעם המיפלגה, כבר נערכו התייעצויות כיצד להתגבר
על בעייה זו, שכן הופעתם השלומיאית של אותם פעילים, עוררה תגובות לגלגניות מצד
היטלר. פתאום צץ במוחי הרעיון הגואל: "הם ייכנסו לשדה בחשיכה!"

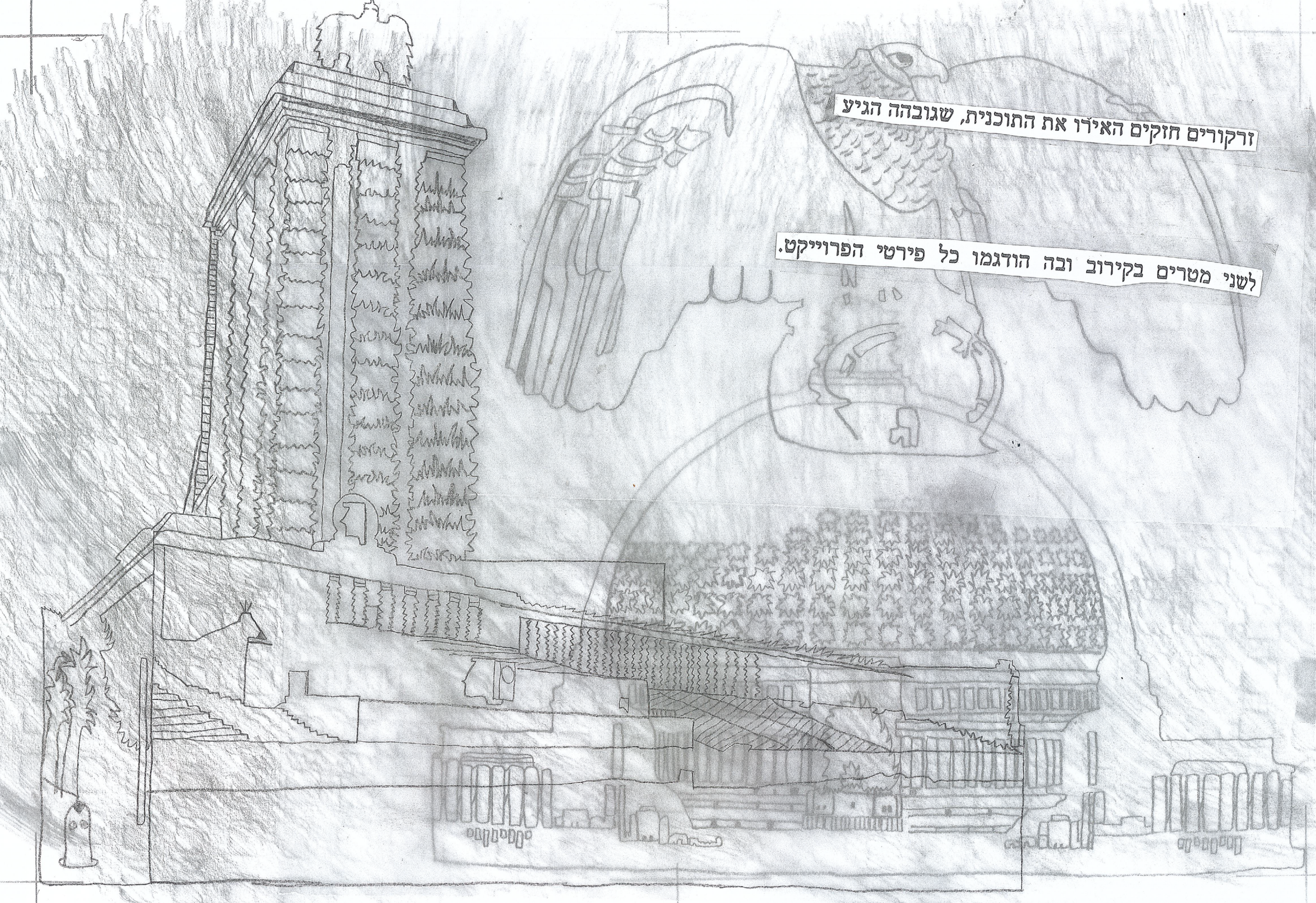
עם פתיחת העצרת יינתן האות, ונושא
דיגלי הסניפים "ישתפכו" אל בין טורים אלה. סילוני־אור מעשרה זרקורים רבי־עוצמה
יאירו את הדגלים, ואת נישרי המתכת הנוצצים המתנוססים בראשם.
למנוע אפקט מרשים אף כפר לא הסתפקתי לארחבן הזמן לי לראות את הזרקורים
החדשים של ההגנה הנגד־מטוסית שלנו, כשהם שולחים סילוני־אור לגובה של קילומטרים
עתה ביקשתי מהיטלר כי 130 זרקורים מסוג זה יועמדו לרשות העצרת.
לזערי קשיים, שכן 130 זרקורים אלה היוו חלק נכבד מן העתודה האסטרטגית אך בלתי
שולחנית הצליח היטלר לשכנעני בוימו.
"אם נעמיד אותם כאן במספר רב כל־כך, יחשבו
בחוץ לארץ שאנחנו משופעים בים של זרקורים."

אותה "קתדרלה של אור" היתה יצירת החלוץ בתחום אדריכלות האור.
היה זה לא רק היפה, אלא גם היחיד מבין יצירי־דימויני שחילופי הזמן לא
יכלו

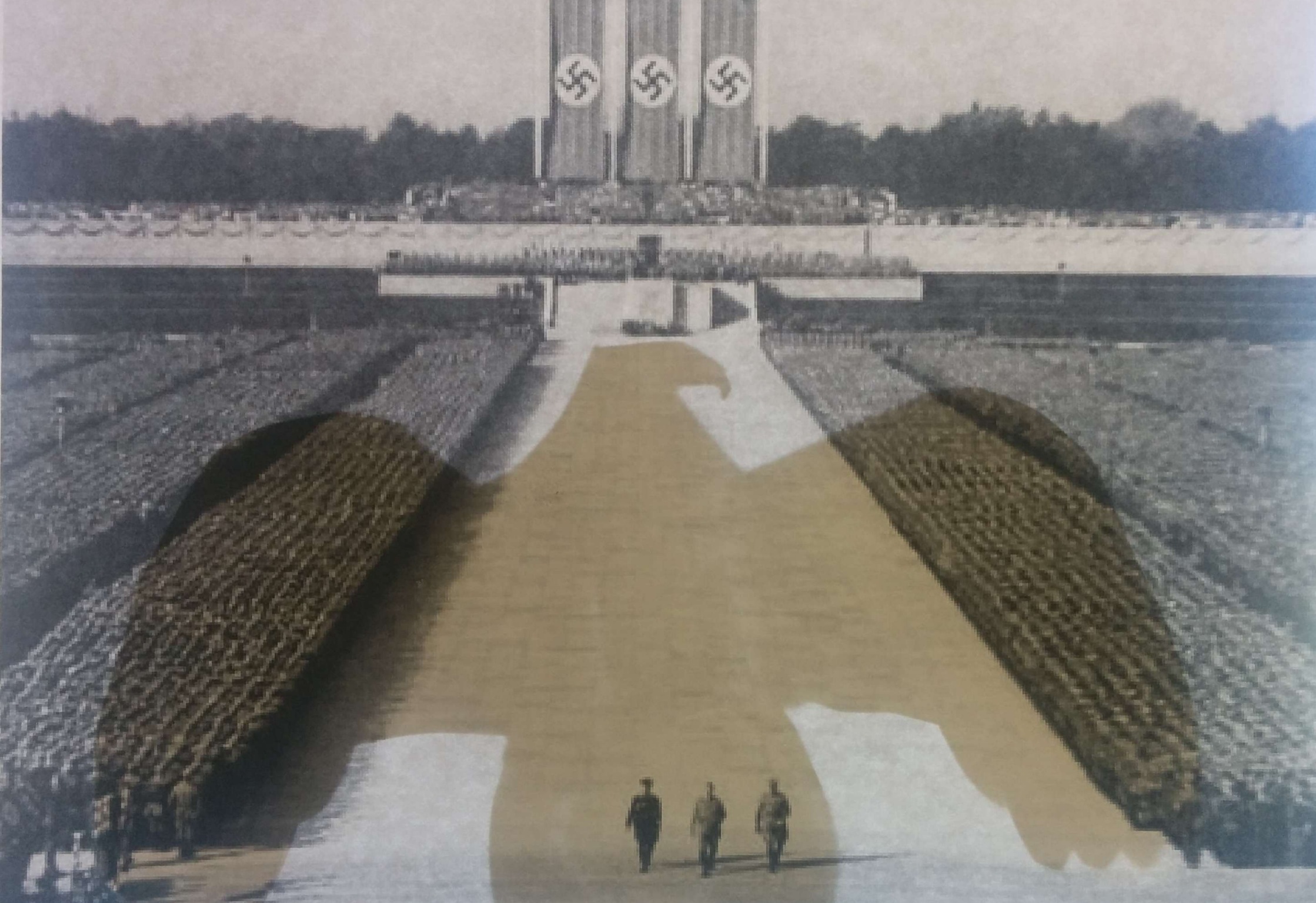

זרקורים חזקים האירו את התוכנית, שגובהה הגיע

לשני מטרים בקירוב ובה הודגמו כל פירטי הפרוייקט.

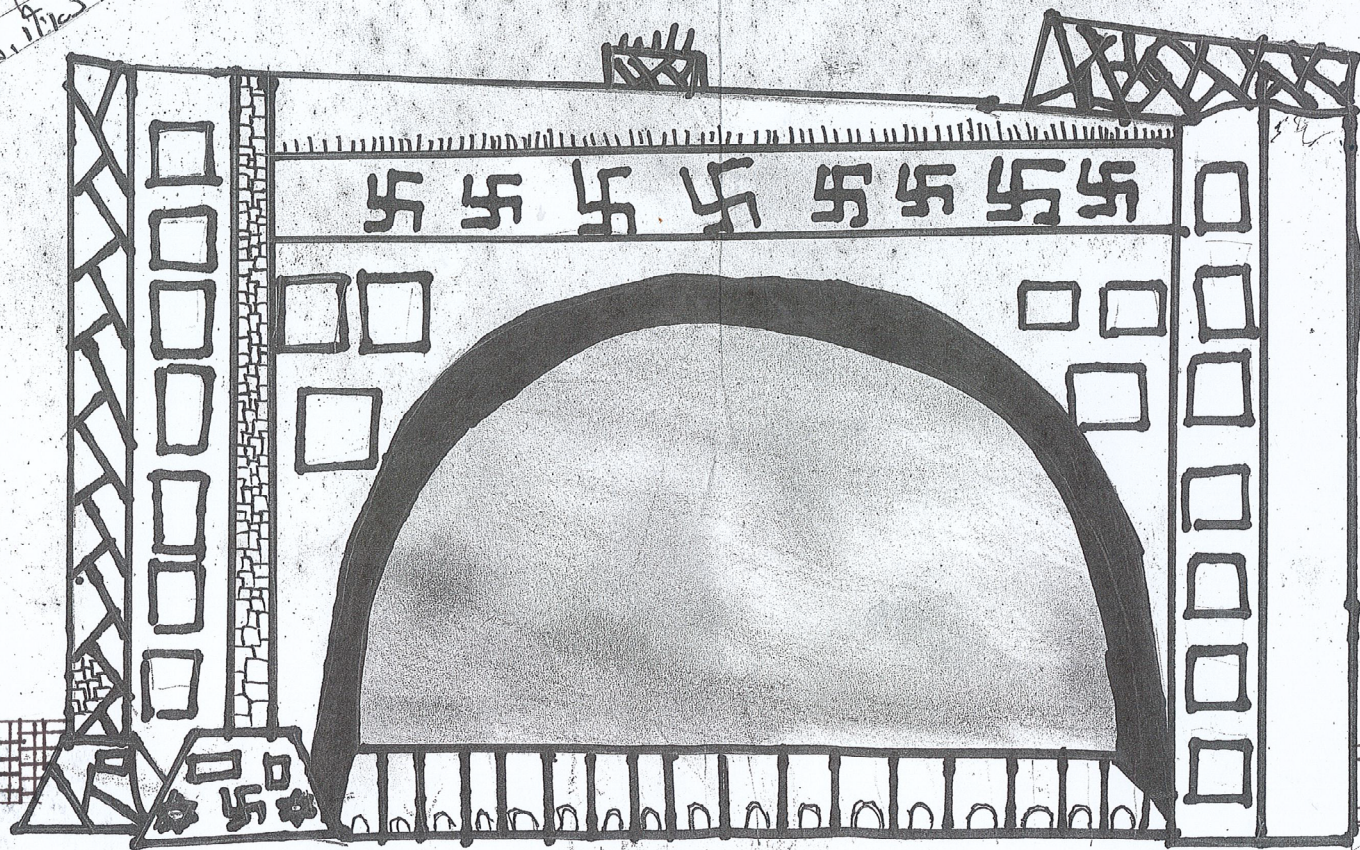

המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים
המלך - מלך המלכים

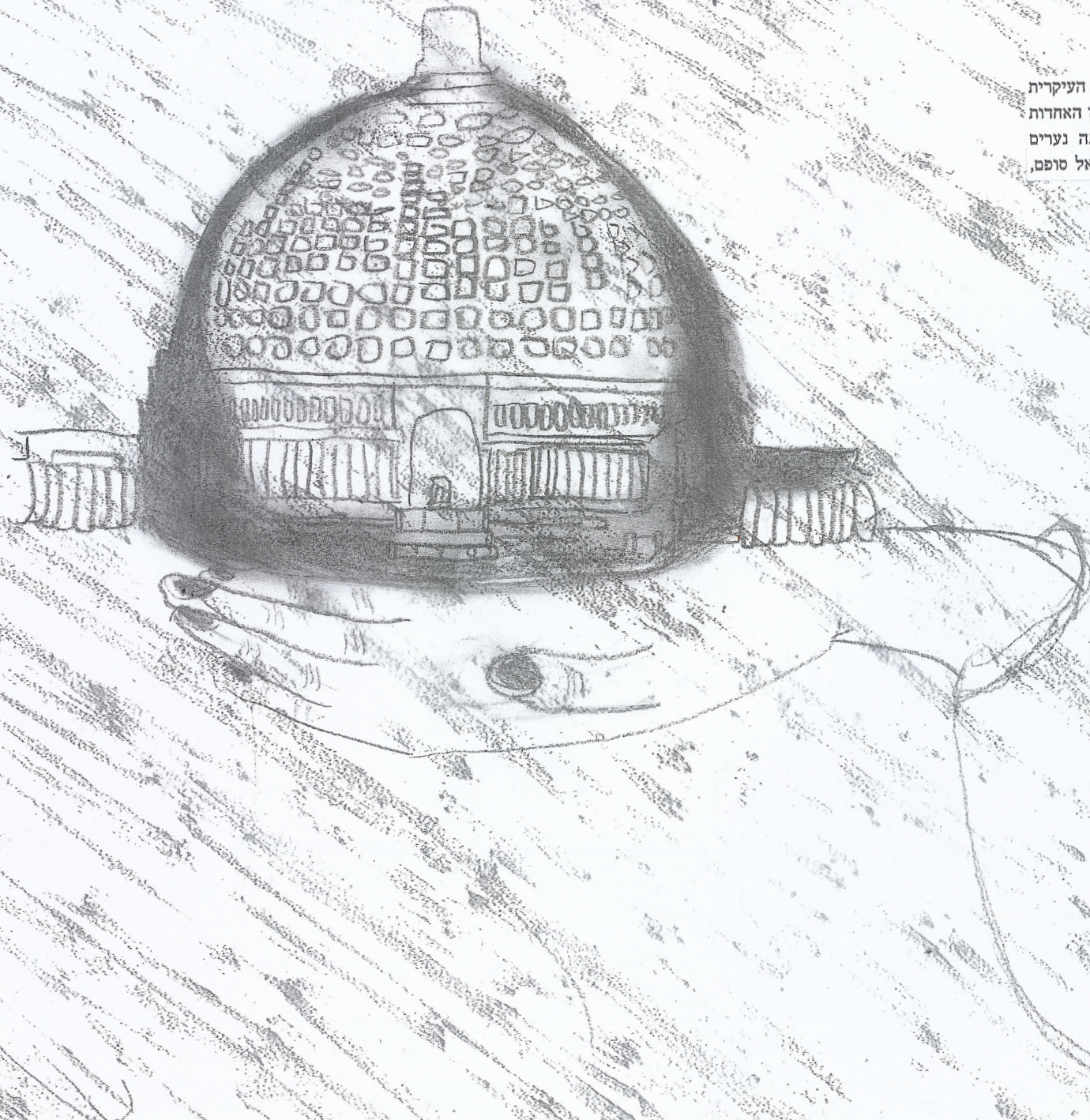

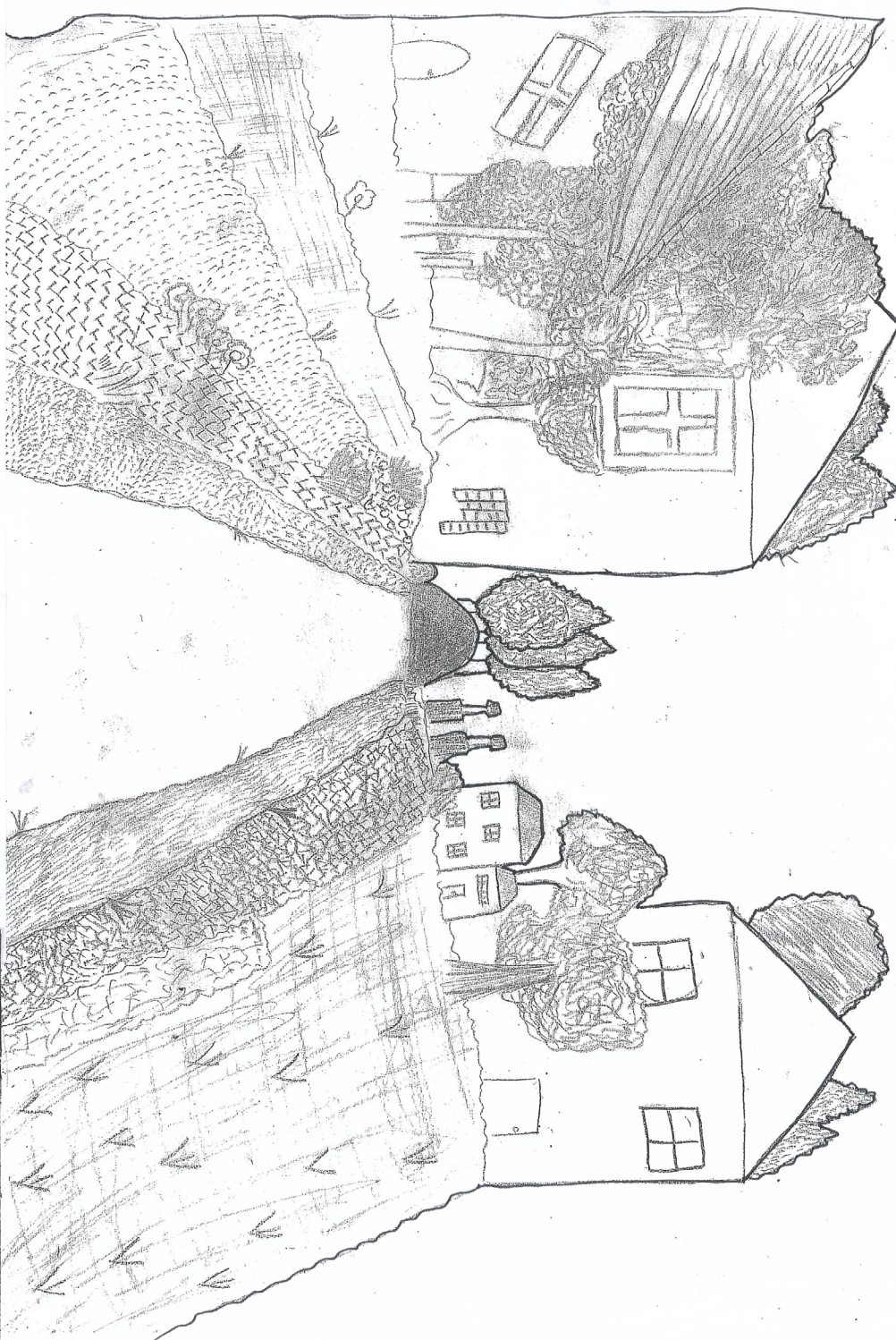

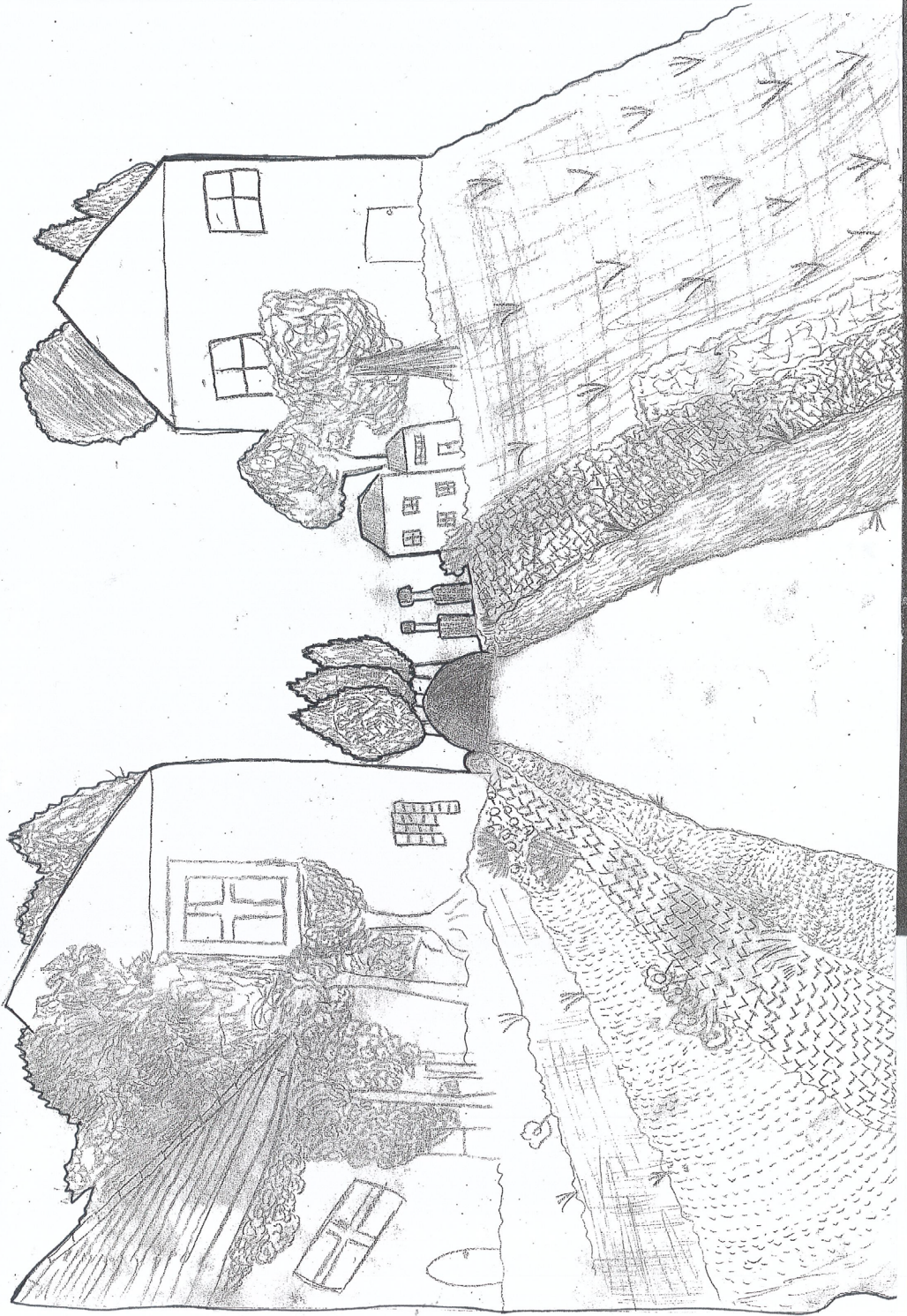
המדינה הנאצית מצפה להגיע למיצוי מלא ולכן ראגתה העיקרית
היא חינוך הנוער לעוצמה ולהקרבה ללא סייגים. למען האחרות
ותקומתה של גרמניה המנצחת יש להעמיד לרשותה נערים
שחינוך מתאים יהפוך אותם לגברים אמיצים שילכו אל סופם,
אל מותם למען גרמניה.

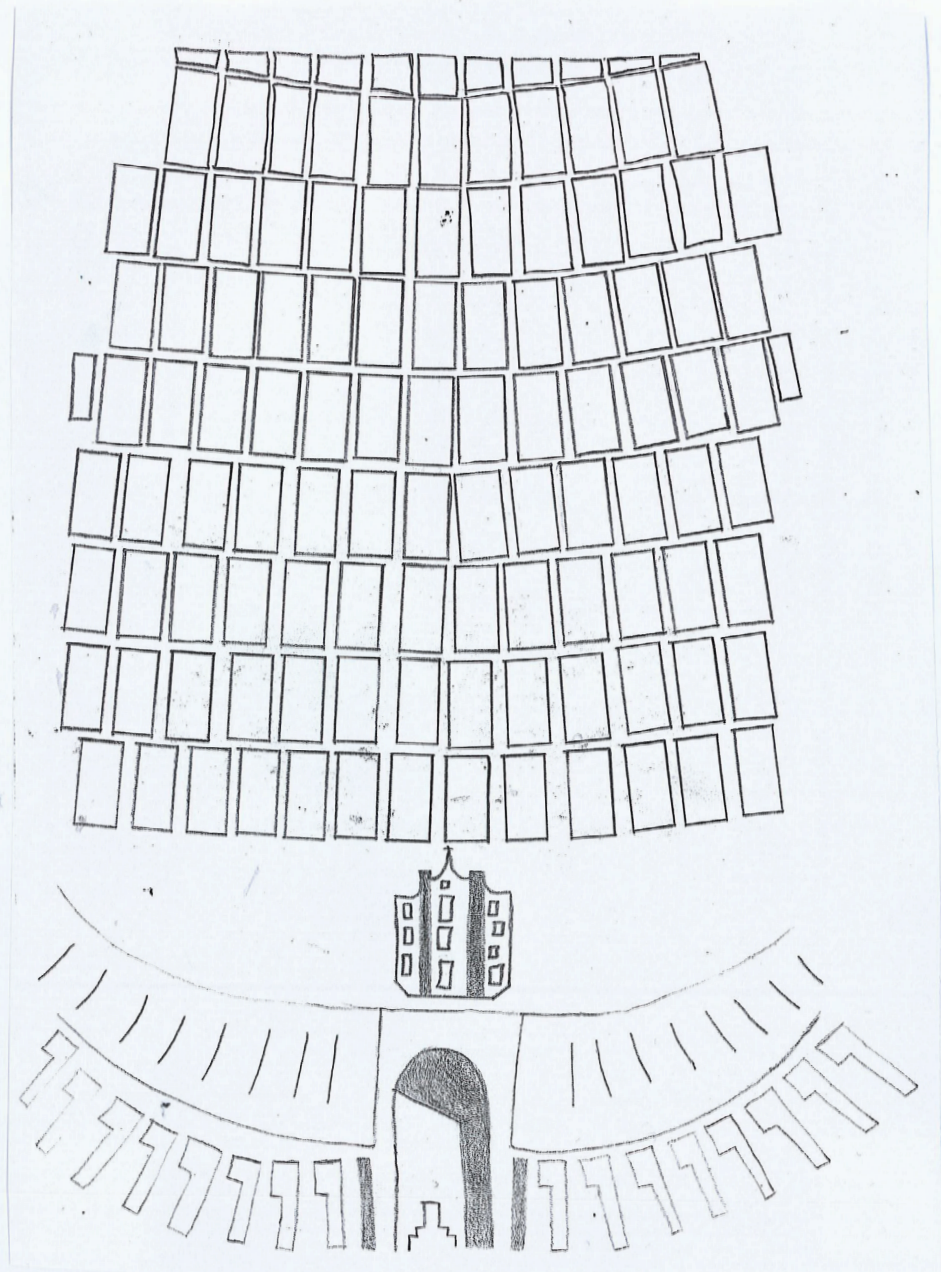
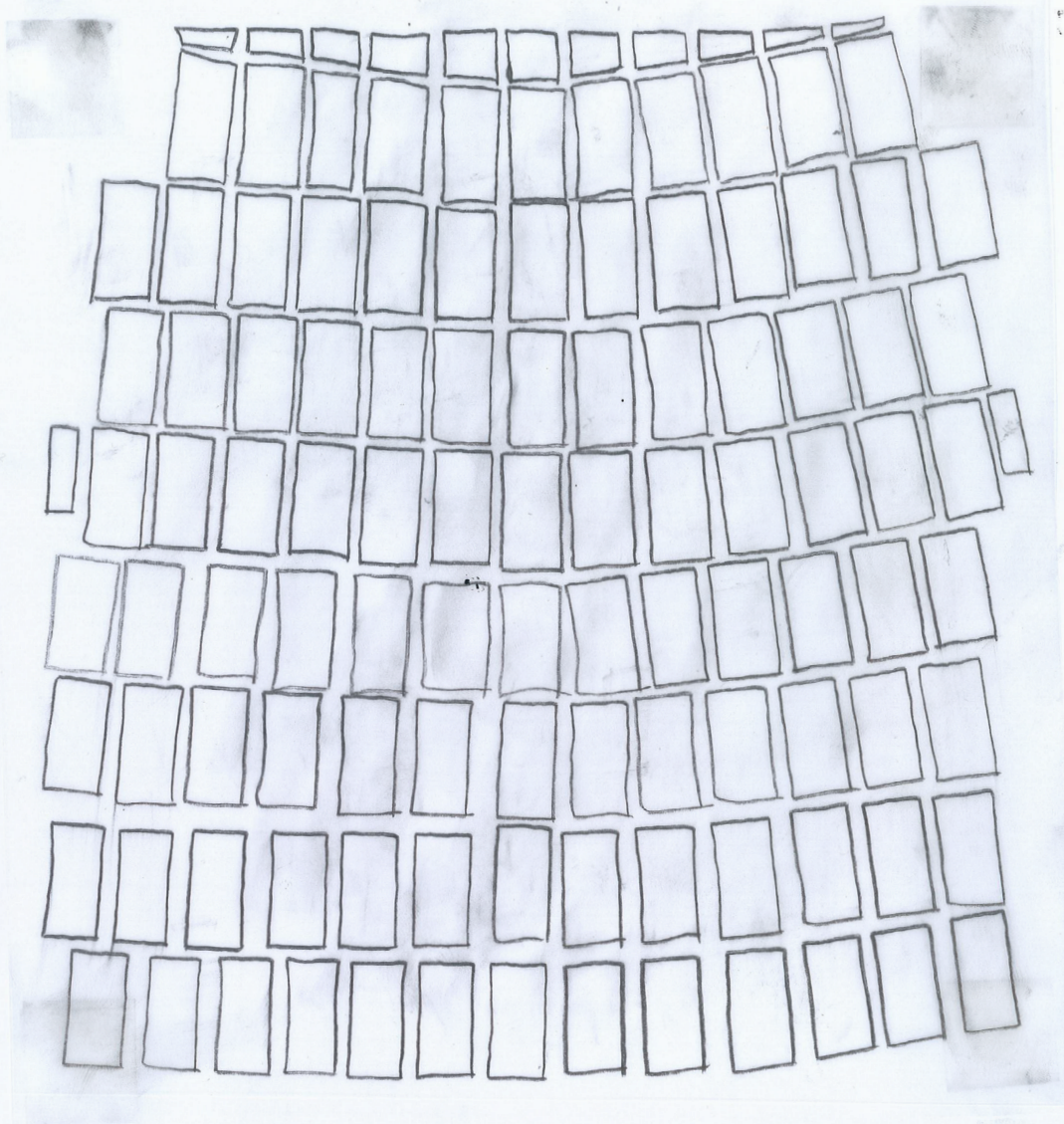

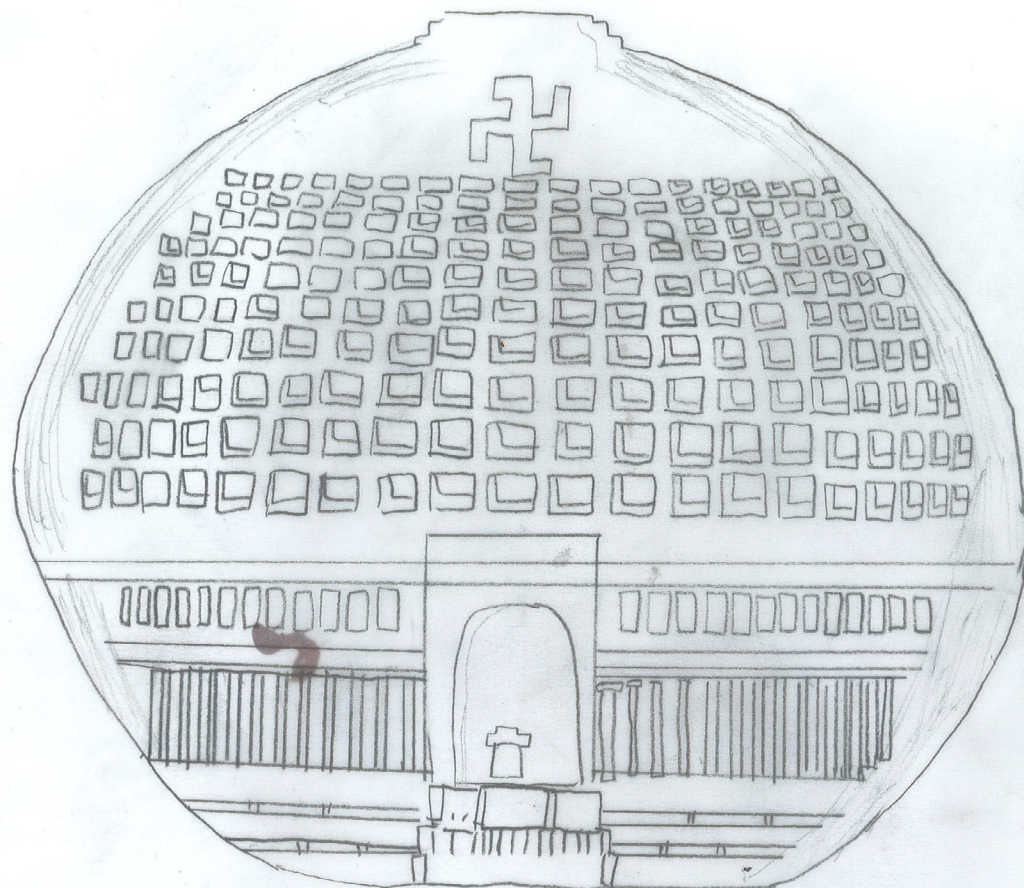
בסתיו 1933 היטלר פאלד אפאניג טרוס, אגרידא מאנען, אַ שטיכט אומצורן דעם אל האלד.

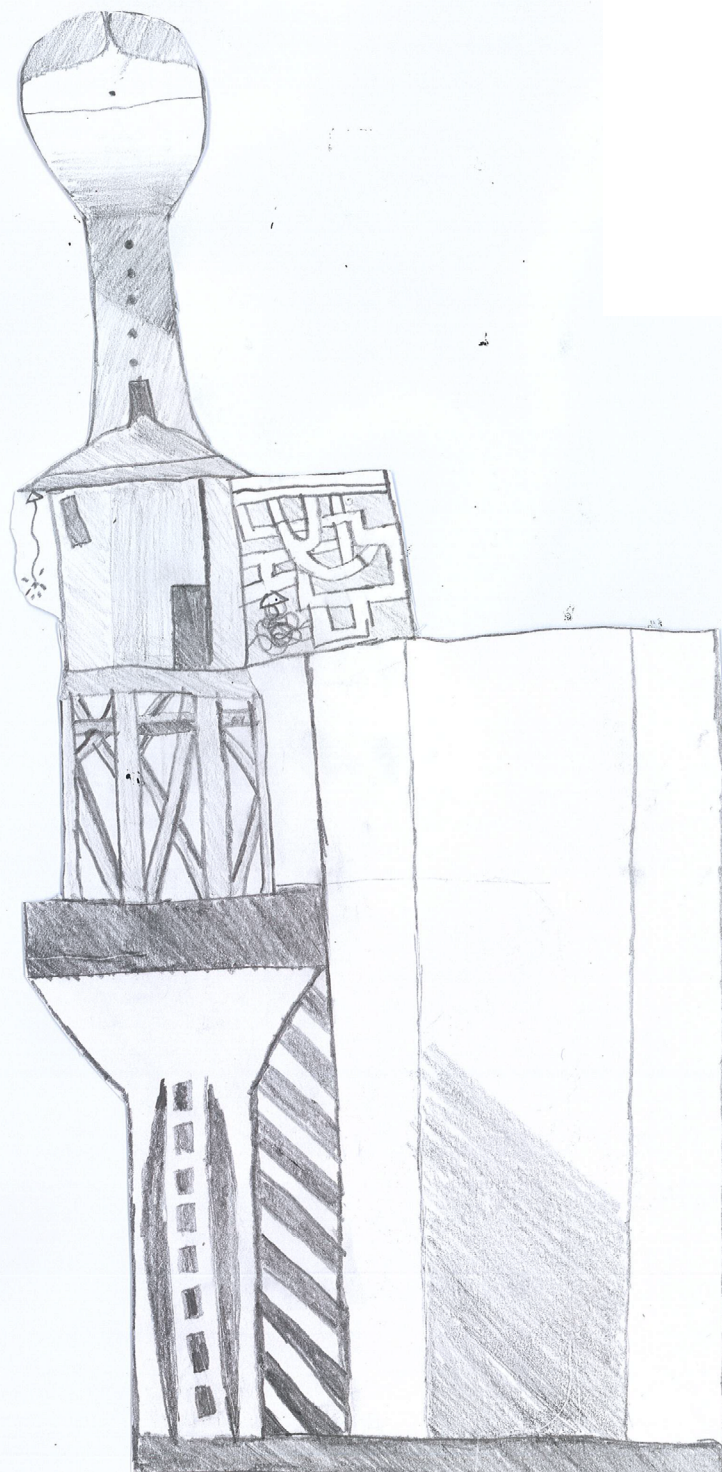

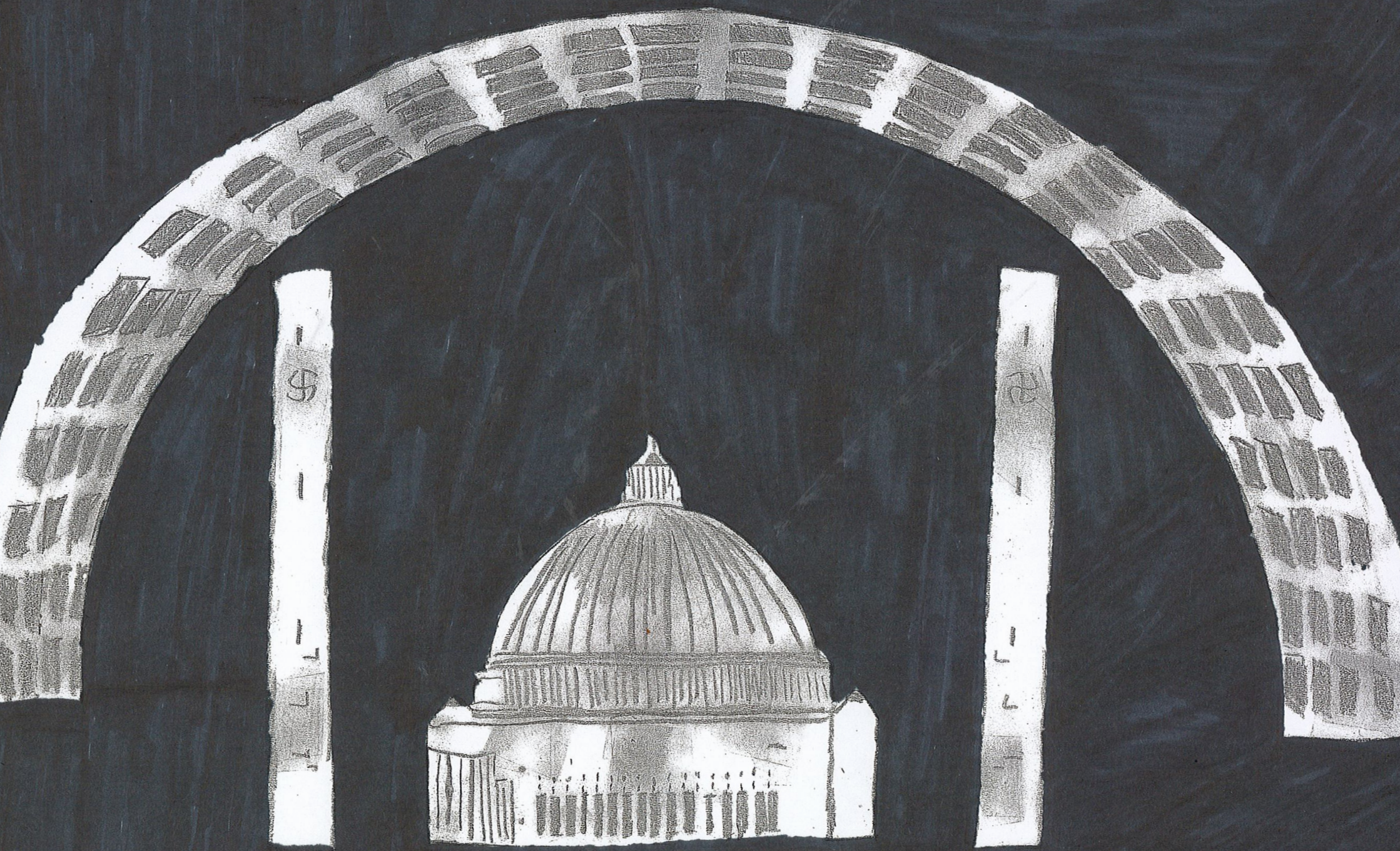

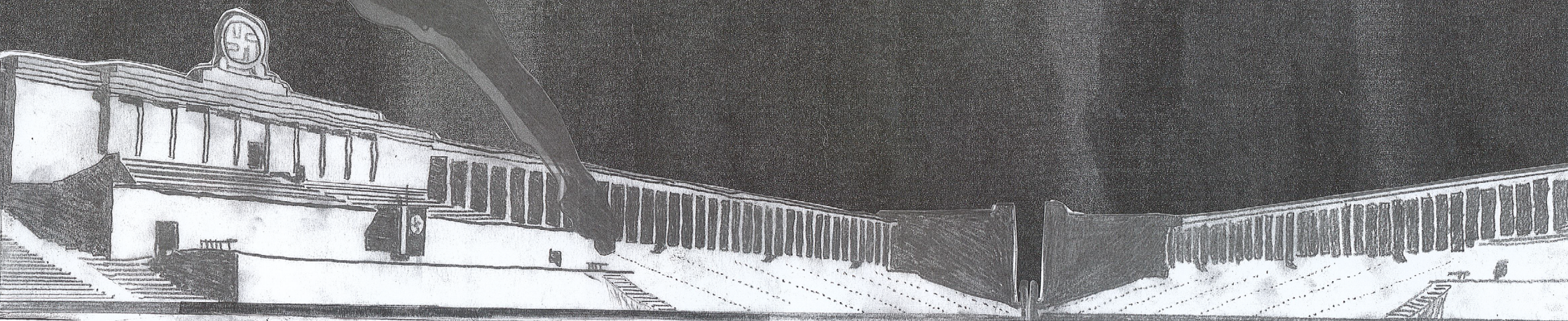
ב-30 בינואר 1934 הוקם, על-פי הצעתו של רוברט ליי, ראש "חזית העבודה" ארגון
 לבילוי שעות-הפנאי שנקרא בשם "און באמצעות חדווה".** באירגון זה נתבקשתי לקבל
 על עצמי את ניהול המחלקה "יפעת-העבודה", שם ששימש מקור של צחוק וליגלוג, לא
 פחות מן הסיסמה "און באמצעות חדווה".

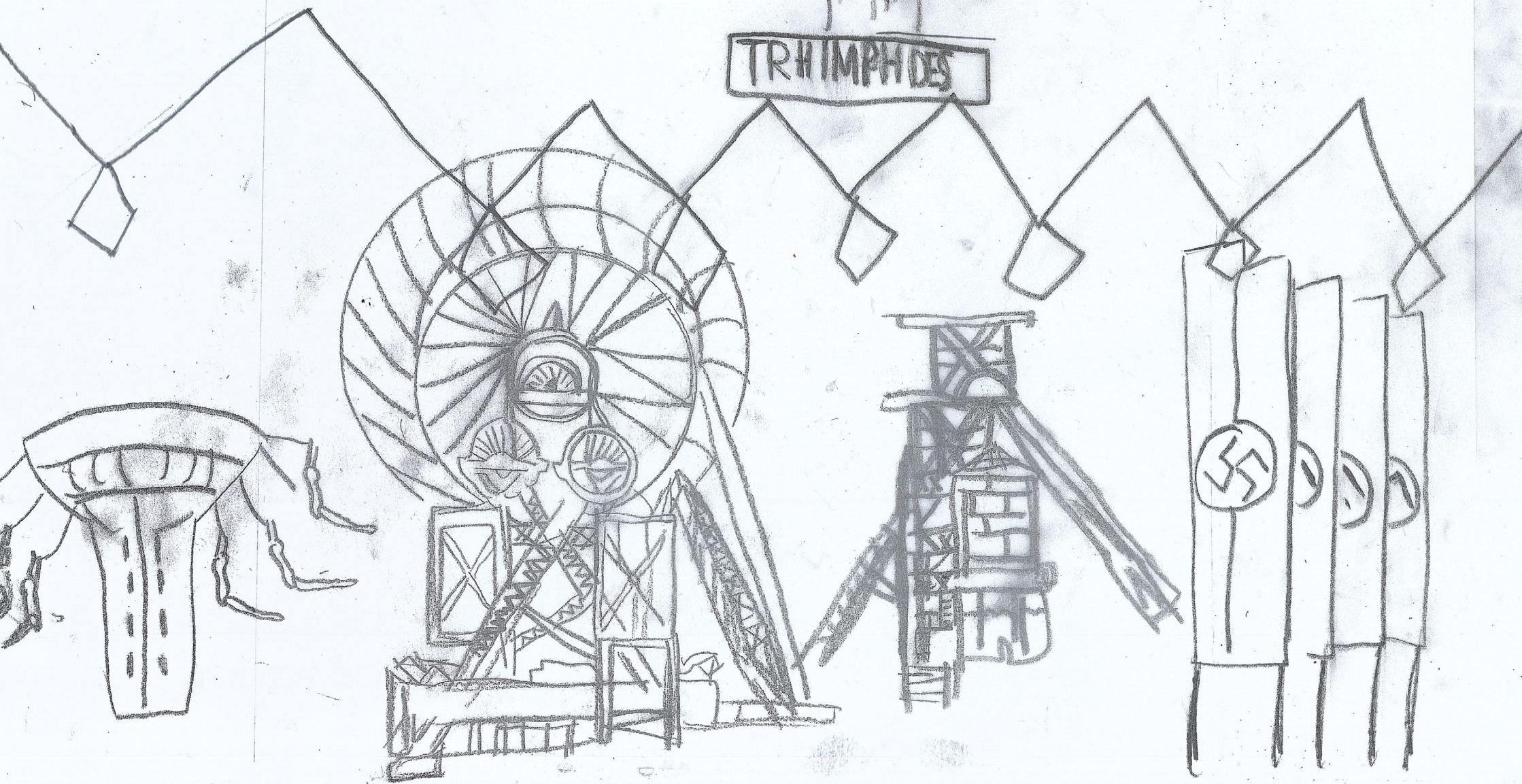
העיר שיצרת כאן מעשה
הר' הסתפקת בעשיית דושם
ותו לא. הולם היטור, כפי
שנודע התלהב מצורה

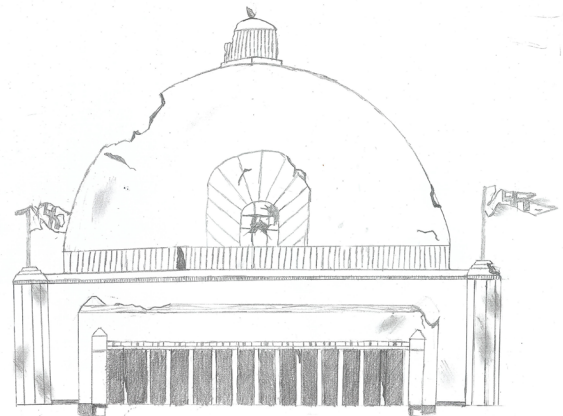
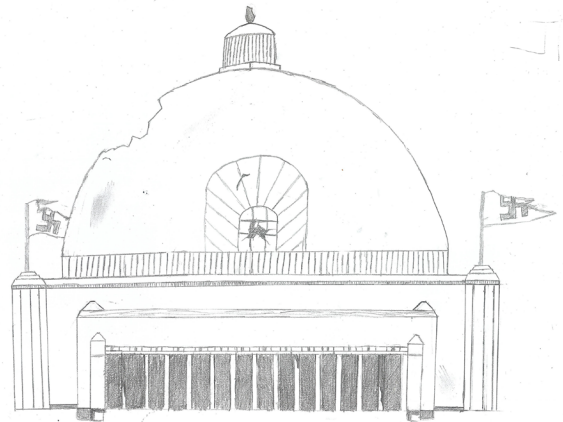
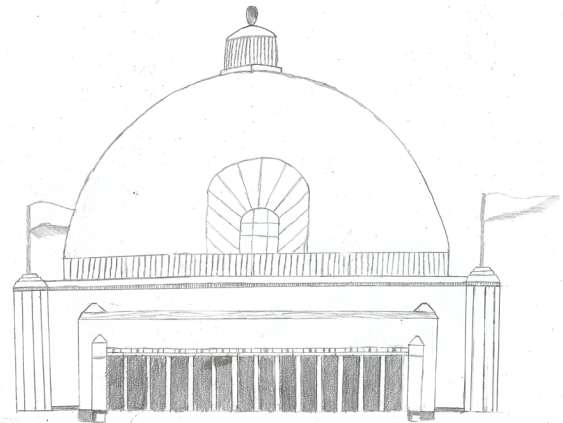
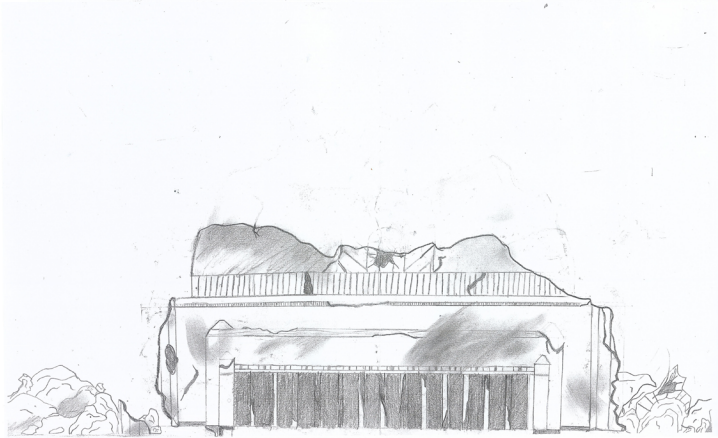
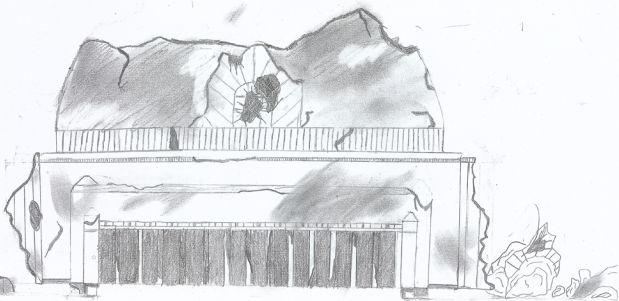
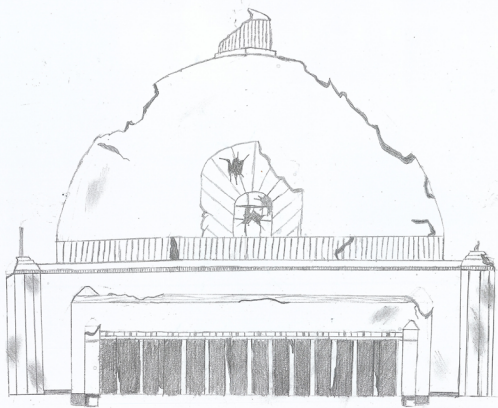
TRIMPHES

תלמידי/ות היסטוריה שכבה יא
בהנחיית דנה שירן אליאש וגור סלע

תלמידי/ות מגמת אמנויות העיצוב
בהנחיית עירית תמרי וענבל הלצר

בית הספר החדש חולון

תעש"ז